

Bestyrelsesseminar 14. – 15. august 2012

Deltagere: Per Søhus, Jesper Lauritzen, Helle Madsen, René Holmgren, Stig Badentorph, Ewald Pohle, Pia Nedergaard, Leif Jensen, Ole Kruise, Kjeld Sieljacks, Morten Mølgaard, Ole Skou, Sofie Bay-Petersen, June Eliassen, Ask Svejstrup.

Der er en lokal SAND mand, der er løbet med 50.000 kr. Personen har selv trukket sig fra SANDudvalget og andre poster i SAND. SANDudvalget har besluttet at politianmelde personen. Det strider mod SANDs generelle princip at politianmelde folk. Vi har tradition for at støtte op omkring hinanden, når vi dummer os.

Ask vil gerne have diskuteret om SANDs overordnede holdning har ændret sig og om bestyrelsen har en holdning til den konkrete sag. Ask gennemgår sagen.

Der er flere, der ikke har hørt hele historien før. Jesper synes det er rigtigt, at personen trækker sig. Det er noget med troværdighed. Synes ikke han skal politianmeldes. Hvis det sker for ham, vil han gerne have, at man står klar til at løfte ham. Det synes han også man skal gøre for personen. Vi har et misbrug bag os eller pt. Sådanne sager sker. Det skal vi tænke på. Også i forhold til at kunne rekruttere folk. Den pågældende har lavet et kanonstort arbejde i SAND.

René støtter Jespers ord og opfordrer til at man finder en fornuftig afbetalingsordning.

Kjeld synes SAND altid har udstrålet at der skal være plads til alle. Det skal vi blive ved med.

Pia synes ikke man skal politianmelde. Det skete ikke for hende. Det vil hun heller ikke have sker for nogen.

Kruise har for ti år siden oplevet det samme i Esbjerg. Der var man indstillet på at politianmelde men med råd fra Ninna Leth om at lade sagen ligge, gjorde man det. Kruise har også slået en streg over mindre beløb, der er forsvundet.

Ole Skou siger, at kommunen helst ser at man ordner sagen i mindelighed, faktisk vil kommunen helst ikke skulle forholde sig til sagen.

Ole spørger til hvad man skal gøre for at hjælpe folk samtidig med at der skal være en eller anden form for konsekvens?

Kjeld siger, at SAND Trekanten er et del af hans netværk. Der er altid en der ringer til ham, hvis han ikke giver lyd i nogen dage.

Jesper vil høre nogle af hans venner for at efterlyse ham, få fat i ham og få givet ham noget hjælp.

Ewald har også fået enorm støtte af SAND vennerne på hans drukture i ferien. Det er han meget taknemmelig for. Vi skal værne om vores netværk. Omvendt skal det have en eller anden konsekvens hvis man tager af kassen?

Jesper synes det er en rigtig beslutning at trække sig. Han ville have rigtigt svært ved at sidde i en SAND bestyrelse når han havde gjort hvad han havde gjort. Jesper mener,, vi skal lade den pågældendes

bestyrelsesplads stå åben for ham under betingelse af at han går i behandling for sit misbrug. Han mener et mildt pres kan virke motiverende for at han får gjort noget ved siden problemer.

Jesper mener, at det også vil komme ud, at personen selv trækker sig, og at han vil indgå i en tilbagebetalingsordning. Det synes han man skal genoverveje.

Ole Kruise supplerer med at sige, at det kan være svært at få politiet til at tage sagen. Han opfordrer til at man sylter sagen.

June mener, at det kan hjælpe med personens erkendelsesproces, at man sætter nogle krav til ham. Men er han der, hvor man kan bevæge ham?

Sofie synes det er vigtigt at personen mærker at I er der for ham. Hun ved ikke hvor mange der har forsøgt at kontakte ham. Hun synes at renomméet også kunne være, at I SAND melder man ikke folk til politiet. Vi skal huske på at vi er en flok misbrugere. Det skal vi huske på.

Søhus synes ikke, der er nogen der skal smides ud af SAND. Han synes det er træls at personen har trukket sig. Han foreslår at der er 50 HF sælgere, der donerer en dagsløn til at betale hans gæld. Søhus går gerne forrest. Men han synes det kræver, at personen erkender, at han har et problem. Han mener det vil styrke SAND, hvis vi kan løse problemet sammen. Søhus mener dog at man skal politianmelde personen.

Jesper synes det er en god løsningsmodel. Dog synes han det er allervigtigst at personen får hjælp til sit misbrug. Nogle gange fatter man først sit problem når man ser hvad det har af konsekvenser.

Skou synes ikke man skal tænke på Hr. og fru Danmarks krænkede retsfølelse, hvis man ikke politianmelder ham. Vi diskuterer hvordan 'historien' ville lyde i medierne. Om det er løsningsmodellen eller den manglende politianmeldelse, der ville trække overskrifter. Stig er bekymret for at den manglende konsekvens (politianmeldelse), vil skade SANDs renommé. Vi skal foretage os noget. Hvis ikke vi gør det vil det skade os.

Søhus synes godt vi kan vende den til noget positivt, hvis vi gør det som han har foreslået. Vi kan vinde på sagen, hvis vi vinkler den positivt.

Vi skal gå efter bolden og ikke efter manden. Det er et spørgsmål om at få sagen ud af verdenen hurtigst muligt. Det vil også lægge låg på historien. Der er så mange rygter i hjemløseverdenen. Det ved folk godt. Det handler nok mere om at have nogle at svine til. Det er typisk dem, der stikker næsen frem.

Hvis personen ikke har indrømmet sit misbrug er det meget svært at gøre noget for ham. Der er flere, der tror at personen har erkendt, at der er noget galt. Jesper mener han har et godt forhold til personen. Han vil i hvert fald gerne tale med ham om det.

Måske vi skulle fjerne diskussionen fra sit personlige niveau til et principielt niveau. Dog har vi en aktuel situation med personen og vi har brug for en løsningsmodel for ham.

Skal vi foreslå en løsningsmodel? Og hvem skal kontakte ham.

Skal vi anbefale SANDudvalget at omgøre deres beslutning?

Jesper mener, at det måske kan være svært for nogen, overhovedet at få kontakt med ham. Han ville personligt lukke af.

Samlet tilkendegivelse: 5 stemmer for omgørelse, 3 blanke, 3 suppleanter, der ville stemme for omgørelse (hvis de havde stemmeret).

Fælles skrivelse fra SAND mht. løsningsmodel og mht. at præsentere ham for en løsning på at afdrage gælden. Fælles dag hvor man sælger for personen, men det kræver hans aktive medvirken. Lav en liste over sælgere, der vil være med.

Hvordan kan vi forhindre at vi det sker igen?

Der skal mindst 2 til at hæve penge i banken. Jesper har f.eks. et hævekort.

Kunne man lave en fælles procedure for alle? Der er enighed om, at der altid bør være mindst to ud af f.eks. 3 – 5 personer, der har mandat til at hæve penge.

Ask foreslår, at sekretariatet får en kopi af bevillingsskrivelsen og udbetalingsblanketten, en kopi af ansøgningen og en kopi af økonomiproceduren, når et udvalg får penge. Samtidig kunne man lave en økonomiprocedure, hvor man både aflægger regnskab jævnlige og viser kopier af bankudskrifterne.

Sekretariatet vil gerne gøre det en del af sit faste 'servicetjek' af udvalgene når vi deltager i udvalgets møder, at spørge til regnskabet og hjælpe med at få lavet det.

Som forening må vi erkende, at vi er mennesker, der nemt kan falde for fristelsen til at tage af kassen. Der er en del erkendelsesproces i det.

Vi skal have en åbenhed omkring de problemer, vi bokser med og måske også skrive i SANDsigeren om det, så vi ikke fremstår som en flok, der slet ikke har problemer. Jesper vil gerne skrive om det, og om hvad han er for et menneske; hvilke fristelser der er osv.

Ask og Susanne laver et skriv, der dækker det hele. Vi kan også lave et fællesmøde for alle kasserere? Der kan også laves en Quicksand for udvalgene. Vi skal af med lukketheden omkring penge. Det avler mistro hvis der ikke jævnlige aflægges regnskab.

Kruuse minder om, at man har et ansvar for at tingene kører efter bogen. Det ansvar kan man ikke unddrage sig fra selvom man træder ud af bestyrelsen. Hvis man er i tvivl om hvor vidt der er noget galt må man melde det til SANDs sekretariatet og bede dem komme på banen.

I SAND Århus har man et fast sted, et skab inden på et kontor på værestedet, hvor alle bilag og regnskab ligger. Så er man sikker på hvor tingene er og alle kan gå ind og forsikre sig om tingenes tilstand.

Ask:

Hvordan hænger SAND sammen og hvordan vil vi gerne hænge sammen?

Vores legitimitet er i vores kontakt med de hjemløse på gaden og i boformerne. Hvis vi ikke har denne kontakt, er vi slet ikke op to date med hvilke problemer, der er disse steder. Så kommer det til at dreje sig om de problemer, når man er kommet videre fra boformen. De kan være nok så vigtige, men det er ikke her, fokus skal være.

Der er også nogle, der tror at det er OK at være med i SANDs bestyrelse og ikke i et udvalg. Hvis man tror det er en løsning, så har man misforstået hvad det her går ud på. Der er faktisk forbindelse mellem de tre niveauer: SANDs bestyrelse, SANDudvalget og boformen.

Ask vil gerne diskutere hvordan SAND er skruet sammen – men det ændrer ikke ved at det er sådan virkeligheden ser ud.

SAND Hovedstaden har gode erfaringer med at holde temadage på div. boformer og invitere formændene fra beboerrådene til bestyrelsesmøderne.

Det er svært at skabe forbindelsen mellem beboerråd og lokale udvalg. Vi plejer at sige, at boformerne er vores rekrutteringsgrundlag, men den helt store udfordring er at fastholde kontakten med de beboere, der er flyttet ud og nu sidder i egne lejligheder. Det er svært. Så længe de er på boformen – så er interessen stor, men så havner de i en eller anden lejlighed – og så er det lige som om interessen daler voldsomt. Det er meget problematisk da udskiftningen på boformerne er større end nogensinde.

René efterlyser en genial idé til at fastholde folk.

Kjeld foreslår, at man kan holde en vis kontakt med folk via efterforsorgen.

På Østervang i Århus oplever SAND udvalget at der også er udskiftning blandt personalet, så lige når man har fået nogle 'allierede', kommer der nye personaler.

Vi er også oppe i mod, at man i flere kommuner arbejder aktivt med at nedbringe opholdstiden på boformerne så folk kun skal bo der i 3 – 4 måneder og derfor mener personalet at det er mindre vigtigt med et beboerråd. For folk skal jo så hurtigt videre.

På Karlsvognen er der kaffe og kage for gamle beboere hver torsdag eftermiddag. Men det er meget de samme, der kommer.

Man har også prøvet at alliere sig med efterværnet, men de er heller ikke interesserede.

På Skansegården har man udnævnt et af personalerne til at være beboerrådskontakt og det vil sige at det fungerer fordi der er noget kontinuitet.

Der er behov for støtte fra personalet og det har vist sig givtigt med de temadage, Hovedstaden har holdt. Og så er der også Bindex.

Det betyder at man bringer noget med sig, har noget at tilbyde og skaber dialog. Det kan være de finder ud af at SAND er en god ting – og et stykke hen ad vejen kan aflaste personalets arbejde.

Ole Skou har gjort sig nogle tanker om hvordan vi kommer ud til beboerne for boformerne.

På de store boformer i Kbh – fx Mændenes Hjem og Hillerødgade - er det for en stor del udlændinge – somaliere og arabere – og helt unge med andre problemstillinger og andre misbrugskulturer.

Vi er også oppe i mod housing first – korte ophold og ud i egen bolig – og dvs. det er svært at fange og fastholde folk.

Det er ikke nok at folk siger – vil du ikke være med i SAND?

SAND hvad?

Folk tænker meget 'hvad får jeg ud af det?'

Det handler om at få noget indhold og formidle det, så folk kan forstå det.

Det handler jo om at være bindeled mellem de hjemløse og de højere instanser.

Ole bruger en del tid på gaden og har bl.a. snakket med de gadehjemløse i Kbh.

Den mobile retshjælp er noget vi kan tilbyde. Noget konkret, noget man kan se noget mening i.

Per Søhus:

Jeg synes vi skal være bedre til at informere folk om hvad de har ret til og hvad de har krav på. Fx indgår folk tilbagebetalingsaftaler som de slet ikke kan leve op til, fordi de ikke ved hvilket rådighedsbeløb, de har krav på. Vi er nødt til at forklare folk at det de skal koncentrere sig om at blive i deres bolig – og så må kreditorerne altså vente til man er ovenpå og har overskud – også økonomisk.

Fx på lovgivningskurset kunne man godt informere om sådan nogle helt generelle ting, som man kan bruge lige fra dag 1.

Ole Skou har gjort sig tanker om at uddanne mere specialiserede bisiddere - fx indenfor gæld.

June har også været rundt på div. boformer ifm kvindenettet. Hun oplever, at der kommer meget få til beboermøderne og hun mærker en hel anden interesse fra beboerne når personalet er interesseret og ser SAND som en samarbejdspartner og ikke som en kontrolinstans.

Kunne man forestille sig at lave et årligt møde med personaler fra fx væresteder og boformer hvor vi fortæller om SAND?

René: Der hvor folk spidser ører og tænder for alvor, er når man nævner gældsrådgivning. Men vi skal jo kunne tilbyde mere.

Stig: Vi har tidligere snakket om at lave en spiseseddel med ti punkter med hvad SAND kan hjælpe med. Helt konkrete punkter, der kan hænge på opslagstavlerne.

Ask: SBH er begyndt at vende sig meget mod SAND. De kommer oftere og oftere og beder SAND om at løfte en sag politisk fordi de ikke magter det selv.

Ask har fået rigtig meget taletid på SBHs årsmøder og det er fint.

SAND har også spurgt om vi skal holde kursus for de socialrådgivere, der er ansat på boformerne og det er de egentlig meget lydhøre overfor, men vi tøver lidt da vi egentlig mener at det er SBHs egen opgave at uddanne personalet.

Bindeks, den mobile retshjælp, bisiddere er redskaber vi har i posen til at komme rundt på boformerne og tilbyde dem noget konkret.

UL, Ombold-hold er andre tiltag!

HUSK! Vi er ikke nogen, der tager rundt og hjælper de hjemløse!

Vi er ikke dem, der gør alt det, som kommunerne ikke kan finde ud af! Vi ER hjemløse! Vi er et fællesskab, der hjælper hinanden. Vi er hjemløse, der hjælper andre hjemløse. Vi er ikke dem og os!

Det kommer vi til at glemme en glemme en gang i mellem. Vi skal være 'en af gutterne'!

På Dalhoffsminde holder man beboermøder i arbejdstiden – man får dusør – og så dukker folk altså op.

Ole Skou har været til møde i lederkollegiet for Danmarks forsorgshjem – og de var meget positive. Måske er det bl.a. den vej, man skal kigge fremover. Det kunne være en vej til at få noget interesse vækket hos personalet.

Jesper: Vi skal slå på hvad vi *er* – og ikke hvad vi *kan*.

Vi skal være en af gutterne – vi skal tilbyde noget, som de ikke bliver tilbudt andre steder. Ja, vi har kurser og det – men det er måske ikke lige det, man har mest behov for når man kommer på et forsorgshjem. Og det, man har mest brug for, det er måske et netværk.

Et sted hvor man bare kan komme som man er – og sådan er SAND jo som forening, men det gør vi bare ikke ret meget ud af at fortælle.

Vi skal sørge for at dem, der kommer ud og arbejde på boformerne og i forvaltninger også kender SAND.

Hvad kan vi tilbyde ift. det sociale? Det er det, folk efterspørger.

Ad. 1. på dagsordenen

Ewald oplever at nogen bliver truet med at blive trukket i kontanthjælp, hvis man vil på SAND kursus/møde.

Beboerrådskontakt blandt personalet. Det kan give os en støtte fra personalesiden. Det kan indskrives i en beboerhåndbog (som forslag til hvad der man kan få hjælp til fra personalets side).

Vi skal passe på med at fokusere på alle barriererne. Det har vi en tendens til.

Hvad gør at folk gerne vil være med i SAND? Der er en individuel tilgang til det. Individualismen har gjort sit indtog. Praktiske ting, som folk kan se noget mening i. Vi kan også gå ret og krav vejen. Folk indgår afdragsordninger, som de ikke er i stand til at overholde. SAND info kan også genopfindes med den form.

Hvad sker der når Udbetaling Danmark overtager visse udbetalinger? Lav en SAND Info på det.

Gå gennem de faglige organisationer til medarbejderne. F.eks. skriv en artikel til SL eller sld eller hvad den nu hed, den forening Susanne omtalte.

Ad. 2 på dagsordenen

Sofie har delt de nye pjecer med adresser rundt. For 3 måneder siden bad vi jer om at give en melding om hvilken adresse der skal stå på bagsiden. Der er 2 af udvalgene, hvis adresse holder i dag. For fremtiden må udvalgene nok selv skrive adresse på, på den ene eller den anden måde. Der kan rekvireres flere pjecer ved at henvende sig til sekretariatet.

Pjecen er mindre tegneserieagtig end den gamle. Der er leget med et nyt logo. Vi vil nu i højere grad udtrykke at vi er en organisation af rigtige mennesker/hjemløse. Vi har forsøgt at gøre den mere konkret. Den er holdt i talesprog for at gøre den mere forståelig og for at komme i øjenhøjde med vores målgruppe.

Sofies oplæg:

I forlængelse af snakken om Per, vil jeg gerne sige noget hvordan vi ser os selv, hvordan vi gerne vil have omverdenen til at se på os og hvordan vi gerne vil have det til at være.

Der nævnes Fællesskab, rummelighed, sammenhold, venskaber, støtte, fristed, respekt, forskellighed, ligeværd, empati, højt til loftet, netværk, loyalitet, narkomaner, drukmåse, hjemløse, være sig selv, plads til alle, psykisk syge, overbærenhed, sårbar, hårdføre, venskaber, sammen kan vi, højt til loftet, fristed, erfaringsrigdom, viden om at være.

Sofie synes at noget er det vigtige er at vi kan dele ud af vores egne erfaringer og viden. Vi skal være en af gutterne, og ture være det. Det er det, vi skal kommunikere ud til omverdenen. Hun tror det er det, man har brug for når man sidder på et forsorgshjem. Det kan godt være at et kursus kan gøre det eller give det. Men det kan også gives via andre kanaler.

Forskellige kildetyper. Der er tre forskellige.

1. Ekspert: universitetsuddannede og lign. Man udtaler sig med henvisning til undersøgelser.
2. parter: Hjemløse i givne tilfælde og sekretariatet. Man er part i en sag og udtaler med udgangspunkt i dette. Man vil sige noget om at det er for dårligt at man ikke tager hånd om problemet fra politisk hold osv.
3. Erfaringskilder: Det er jer. Det er de hjemløse. Man udtaler sig om sig eget liv og hvordan det er. Det er ens levede erfaringer, der underbygger ens udsagn.

Det kan være rigtig farligt at tage en rolle som man ikke kan varetage. F.eks. hvis Sofie leger hjemløs eller en hjemløs leger ekspert. Man er kun ekspert på sit eget liv, ikke hjemløshed. Man kan også kalde det konsekvens eksperter. Der er en forskel på det og det at være ekspert.

Det, I som hjemløse kan give, er at I kan vise med jeres kød og blod, hvad det vil sige at være hjemløs. René har en opfattelse af at erfaringspersonerne bliver mere og mere inddraget i det politiske og administrative niveau. Vi skal huske at lyde som os selv, ikke som en skolebog eller en ekspert.

Vi skal stå ved at vi har erfaringerne, stå ved at vi er hjemløse og lade være med at tro vi er noget andet.

Hvad er det, der er så galt i udsagnet "vi hjælper de hjemløse"? Vi træder ud af vores rolle. Vi tager afstand til en gruppe vi selv er en del af. Vi skal sige "I SAND hjælper vi hinanden". Stig siger, at han nogle gange møder en undren over at SAND folk selv har været hjemløse. Spørgsmålet er hvordan vi kommunikerer vores primære budskab ud: "hjemløse, der hjælper hjemløse".

Vi har erfaringsniveauet. Det skal vi stå ved. Det er os, der skal udtale os om hvordan det vil være for hjemløse, hvis der f.eks. bliver lukket boformer. Svaret er at det for mig har haft stor betydning at jeg altid kan komme ind på en boform og få hjælp. Eller fortælle om hvordan jeg oplevede det sidste ophold jeg havde. De lange politiske udredninger om hvorfor boformer er vigtige er sekretariatets bord. Og udsagn, der er underbygget af talmateriale - fx om at antallet er hjemløse er steget/faldet ifm med strategien er eksperternes, fx SFI eller Socialstyrelsen.

Erfaringerne skal også omsættes til noget konstruktivt. Det skal ikke være en vræleklub. Vi kan også forsøge at generalisere vores erfaringer. Det forhindrer ikke at vi bruger os selv som eksempel.

Vi skal gøre mere opmærksom på, at vi alle er hjemløse, lige bortset fra de ansatte selvfølgelig.

Kan man sige at vi er en fagforening for hjemløse? Det kan man godt. Man kan også sige at vi er en forening for hjemløse, hvor man hjælper hinanden.

Stig savner, at vi får en fælles strategi for hvilke sager vi prioriterer i en given periode. Det kunne være godt at alle udvalgene siger det samme om den samme sag, når man kommer på den politiske bane. Det afholder os ikke fra at der er nogle lokale forhold, som afviger fra den overordnede drejebog.

Nyhedsåret har også en cyklus. Nu – i august måned - taler man om skolestart. I december taler vi om hvor hårdt det er at være hjemløs og sove ude om vinteren. I god tid før vi ved vi kan komme på banen, skal vi have formuleret vores politik. Der er altid en mulighed for at dreje samtalen hen på det man gerne vil.

Idé: lav et 'lær at blive politiker kursus'. Sofie siger, det vil jeg gerne lave. Sofie kan folde rollebegrebet ud. Det kan være vi skal kombinere det med det at lære at svar på spørgsmål fra politikere. En garvet spindoktor kunne være sjov at få på banen.

Skou fortæller om hans mange timer, der bliver brugt på at være juridisk sagsbehandler. Det har fået ham til at pusle med tanker om at lave en retshjælp i SAND regi. Den tanke blev droppet. Imidlertid blev han kontaktet af advokat Tage Gøtzsche, der ville lave en retshjælp. Når man laver en retshjælp skal man godkendes. Hvis man bliver det, har man en god mulighed for at få faste bevillinger, hvis man vel at mærke beviser sit værd. Tage er fra Århus og er gået i gang med at lave en retshjælp i Gellerupparken. Han har fået mange 2. generationsindvandrere ind på jurastudiet.

Sammen med Kirkens Korshær har Skou holdt planlægningsmøder med Tage. Tage er meget forvirret og farer rundt, men er dygtig. Der skal laves en bestyrelse, så der er styr på Tage. Den består af Skou og en fra KK. Ole er i tvivl om det faglige niveau. Mange af de frivillige – jurastuderende – er 2. generationsindvandrere. Derfor kan de mangle den kulturelle og sociale forståelse for alkoholikere og hjemløse. Desuden mangler de specialviden om vores område. Skou har været over og undervise de frivillige og givet dem opgaver, så de kan blive klædt ordentligt på. Der er aftalt yderligere undervisningsforløb. HF laver en omtale om retshjælpen. Der er også lavet en hjemmeside.

Alle Kirkens Korshærs varmetuer får en mobiltelefon. Alle SAND udvalg får også en. HF får en. Der er indkøbt 40 telefoner.

Man kan låne mobiltelefonerne i varmetuen, måske det mest bliver medarbejderne, der ringer. På samme måde kan det foregå i udvalgene.

Der bliver nødt til at være nogle bisiddere, der bakker op om den telefoniske rådgivning. På forhånd har KK sagt at deres medarbejdere vil bakke op. Det håber vi også, at folk i udvalgene vil.

Der kan kun ringes op til den mobile retshjælp. Ikke andre numre. Folk kan altså henvende sig til udvalget og enten låne en telefon eller få et udvalgsmedlem til at ringe for sig.

Vi skal diskutere hvordan det skal kommunikeres ud. Der er ved at blive lavet nogle plakater og nogle flyers. Man kan også ringe til retshjælpen fra boformerne. Derfor giver det mening at sætte plakater op på boformer og lave flyers, både hertil og til dem vi ikke når.

Vi diskuterer hvordan man kan få efteruddannet vores folk.

Den mobile retshjælp: www.mobilretshjaelp.dk

Ole sender et ark med links til relevant lovgivning til bestyrelsen.

Skou vil gerne rundt til alle udvalg og tale med dem om hvordan det går. René vil tage op til Karlsvognens beboermøder hver torsdag og sidde med en telefon for at teste hvor stor efterspørgslen er.

Udvalgene går straks i gang med at bruge retshjælpen. Når vi har hørt hvor vidt de kan følge med, kan vi blæse projektet op på boformerne.

Det er vigtigt, at udvalgsmedlemmerne er dem, der finder ud af hvad problemstillingen er og får skærpet spørgsmålene til retshjælpen. Det er et projekt, der skal vise at SANDudvalget har noget viden og nogle erfaringer, der kan bruges. Det er kontaktskabende mellem udvalgsfolkene og andre hjemløse.

Der laves nogle visitkort med udvalgets retshjælpstelefonnummer.

Hvis der er nogen problemer, så ring til Skou.

Adgangskort

SBH har, sammen med SAND, lavet et adgangskort til alle landets boformer. Det har vi gjort fordi vi har oplevet at flere og flere hjemløse oplever, at kommunerne ikke længere henviser til boformer udenfor kommunen.

Der er eksempler på at borgere ikke bliver henvist til en boform der matcher ens behov eller kommuner, der lægger forhindringer i vejen for borgeren fordi han ikke vælger den boform kommunen henviser til.

Sofie har lavet en skrivelse, der beskriver problemstillingerne. Hun har også lavet en PR og distributionsstrategi. Hun gennemgår den.

Hun har brug for hjælp til at finde en oplagt case.

Sofie og Ask har diskuteret om der skulle laves et indstik med lovgivning om selvmøderprincip osv.

Vi diskuterer hvor man skal uddele adgangskortene. På boformerne er folk velplaceret. Det skal være varmestuer, under bænken. Udvalget går i gang med at uddele og husker at få baggrundshistorien med.

Man har ikke kortene med når man er ude og fortælle om SAND på boformerne, men det er ikke informationsmateriale.

landkort

Ask vil gerne have kortlagt alle hjemløsetilbud. Det er folk med på. De præsenterer det for udvalgene. Sekretariatet laver en skabelon over hvilke informationer, der skal indsamles om hvert sted.

Mærkesager

Væresteder er åbne uden for normale åbningstider. Hjerterum i Aalborg er et eksempel på en løsning. Vejles Herbergs venner har lige fået penge til alle sine aktiviteter. De penge de får ved at være HF distributører kan de bruge som de vil. Det er en ren solstrålehistorie.

Ask foreslår, at man skriver til kommunerne og spørger dem om hvilke værestedstilbud der er og især hvilke tilbud der er udenfor normal åbningstider. Der er flere kommuner, der kræver, at der er fleksible åbningstider for værestederne, siger Leif. Der er mange, der har brug for nogen at snakke med.

Der skal være fleksibilitet i tilbuddene også til hjemløse. Man kan sammenligne det med daginstitutionstilbud til børn med forældre, der arbejder skævt.

Sofie gør opmærksom på at der skal bygges noget på sagerne, for at løfte dem politisk.

En anden sag er at man ikke kan invitere folk op i en møbleret lejlighed og se fodbold. Der skal penge til at møblere lejligheden. Etableringshjælp.

Hvordan er det med boligindskudslån. Den nye trend er at folk skal vise en vilje til at få en bolig. Man skal efter serviceloven vise en vilje til at medvirke til løsning af ens problemer. Det bliver tolket bl.a. som om at

man skal spare op til en bolig for at vise en vilje. Spørgsmålet er så hvor meget man skal spare op. Man kan vise vilje ved at spare 50 kr. op om måneden, siger vi. Kommunerne siger nok noget andet.

Når man står med en hjemløs, der skal

Hvis man mener noget med Housing first skal man strege de gamle boliglån!

Hjemløses venner i Esbjerg giver etableringshjælp til et par hundrede hjemløse et pr. år: Toiletartikler, møbler osv. og får tingene kørt ud. Skal man eksportere den idé til andre steder. Det er den allerede blevet. Det har de også i Odense; Mælkevejen.

Problemet er at kommunerne bruger det som argument til at give etableringshjælp til borgerne. Det har man i Odense fået at vide er ulovligt. De skal i stedet informeret om at man kan få billige ting på Mælkevejen.

Skou fortæller at man på et tidspunkt i Kbh uddelte spisebilletter til Kirkens Korshærs værested. Det stoppede Korshæren med fordi de mente at man gav kommunerne carte blanche til IKKE at give overlevelseshjælp.

Vi skal holde øje med sådanne ordninger. Kommunerne må ikke give afslag med en begrundelse af at man kan gå ned til en privat hjælpeorganisation og gå hjælp.

Vi kom fra indskudslån. Det er korrekt at hvis man selv fraflytter en bolig, vil kommunen meget nødig give en et nyt lån. Hvis fogeden derimod har været der står man stærkere i en ansøgningsprocedure.

Hvis man virkelig vil have hjemløse i eget hjem skal man sørge for at der tages hånd om alle forhold: Indskudslån, etableringshjælp, socialt netværk, gammel gæld. Det er her handleplanen kommer ind i billedet.

Meningsfuld aktivering (det kan også være en hjælp at blive tvunget til noget). Ask savner nogle beskrivelser af hvordan man skal håndtere hjemløse. Man kan godt gøre noget mere ud af at beskæftigelsen ikke skal overtage socialpolitikken. Vi skal have det sociale frem i billedet igen.

Der er også spørgsmålet om tvangsaktivering på boformerne. På den ene side giver det dusør at være beskæftiget på boformen. På den anden side skal man lave noget. Hvad mener vi om det.

Vi ender op med det individuelle skøn. Hvad der er godt for den enkelte er individuelt. Men det er ikke altid den hjemløse, der har den gode dømmekraft. Det må være et stykke pædagogisk motivationsarbejde, der skal til.

At blive mødt med krav er også en anderkendelse som menneske. De skal være individuelt tilpasset. Det skal ske i samarbejde med den hjemløse.

Vi har stadig et princip om at der skal være plads til dem, der er så langt ude i et misbrug at de har svært ved at honorere noget krav overhovedet. Og der skal være plads til de unge med lade holdninger.

Der skal være noget personale på boformerne, der kan tage sig af de psykisk syge. Helle oplever at meget personale har svært ved at håndtere dem.

Vi diskuterer hvor meget ekspertise boformerne skal have omkring misbrug og psykisk sygdom. På den ene side skal personalegruppen have en viden om misbrug og psykisk sygdom. På den anden side skal de ikke behandle.

Morten har haft gode erfaringer med den psykolog, der er tilknyttet Svenstrupgaard. Det er et problem at psykiatrien har nedlagt masser af pladser. Man skal være mere og mere syg for at blive indlagt.

Der er nogle unge, der ender på forsorghjem fordi de cykler rundt mellem delejlighed og gaden.

Brugernes BaZar

Der er nogen, der overnatter fra den ene dag til den anden. Det betyder, at der er en hær af frivillige til at stille stand op. Der er også nogen, der kan slæbe over dagen før og på selve dagen. Det finder Ask ud af.

Vi skal huske GK strimler. Hvis vi har nogen T-shirt tager vi dem med.

Pia står for kaffe og kage og kaffemaskiner. Sekretariatet sørger et a conto beløb til indkøb til Pia.

Ask har lavet en vagtplan som han sender med referatet.

Der må kun Brugernes BaZar fra socialministeriet til rejsen. Dem kan man få fra SANDS sekretariat.

HF:

Skou informerer: Der forventes et overskud på 5 – 6.000.000 til trods for store udgifter til tøj. Vi er kommet af med førstesalen, det sparer os for 30.000 om måneden.

Der er glæde med og blandt medarbejderstaben.

Politiken har kontaktet HF. De har boet 100 år på Rådhuspladsen og vil fejre det med en gadefest. Overskuddet fra den fest skal gå til hjemløse. Der skal laves en akutfond til hjemløse. Vi regner med at der kommer 500.000 kr.

Der åbnes et jysk HF kontor på værestedet i Jægergårdsgade i Århus. Der holdes fest/reception d. 6. september. Det lægges stort an.

Der laves en HF fotokalender for 2013. Det plejer at være Holger, der laver den. I år er det Helga Theilgaard, der laver den. Den er 'skudt' på Svenstrupgaard. Hun vil gerne lave en sort/hvid kalender, men det er ikke endeligt afgjort, hvordan den bliver.

Sidste år blev der lavet 25.000 eksemplarer. Det håber vi på at få solgt igen.

EVT

Lovgivningskursus: d. 13. september på TAMU

D. 27. september er der generalforsamling i Hus Forbi

D. 28. september er der Politiken fest.

Hjemløses venner holder fest i Esbjerg d. 2. – 3. oktober 2012.

Hjemløsedag i Kbh d. 17. oktober i København (Nytorv).

Skolepjece

Kommunikationsarbejdsgruppen talte om at de gerne vil lave en pjece man kan tage med til uddannelsesinstitutioner mm. De synes det er relevant at give deres mening til kende omkring hvad hjemløshed er. Sofie har lavet et udkast på den baggrund. Den er udformet som 10 spørgsmål og svar.

Vi retter lidt til og godkender.

Frivillige i SAND

Helle var til Langelandsfestival, hvor hun mødte en person, der gerne ville være med i SAND. Hun sagde at han ikke kunne være med i SAND fordi han ikke var eller ikke havde været hjemløs.

I SAND Nordvestsjælland har man fået et tilbud fra en dame om at give hjælp til gældsrådgivning og regnskab. Det har man sagt pænt 'ja tak' til.

Principielt kan man som ikke hjemløs frivillig være med til at løfte opgaver. Man kan bare ikke være blive valgt ind i en SAND udvalgsbestyrelse. De kan give praktisk hjælp ved møder, arrangementer mm.